MAGAZYN MUZEALNY

Nr 1 (6) | styczeń 2022 | dodatek do „Wiadomości Lubińskich”

WYSTAWY I WYDARZENIA I EDUKACJA I PUBLIKACJE

Pandemiczna rzeczywistość przekuta w sukces

W plenerze i w sieci

Park Leśny
w 2021 roku odwiedziło
319 452
zwiedzających!

– podsumowanie 2021 roku w rozmowie z dr. Markiem Zawadką, dyrektorem Muzeum Historycznego w Lubinie.

► Czy Covid dokonał rewolucji w funkcjonowaniu lubińskiego Muzeum Historycznego, czy może tylko przyśpieszył procesy, które i tak były nieuniknione?
Naszym szczęściem jest fakt, że zarządzamy m.in. Parkiem Leśnym, dzięki któremu, w zasadzie, nie odczuliśmy negatywnych skutków pandemii. Po lockdownie pojawił się trend na jednodniowe wyjazdy, co spowodowało, że obydwa lubińskie parki, bo obok naszego także Wrocławski, cieszyły się w 2021 roku olbrzymim zainteresowaniem.

► Wychodzenie na zewnątrz z ofertą wystawienniczą w przypadku Muzeum Historycznego w Lubinie, ale też wielu wcześniejszych realizowanych przez Pana projektów znacznie pandemię wyprzedziło...
Niestety muzea i galerie często kojarzą się wielu osobom z małymi, dusznymi pomieszczeniami i słynnymi muzealnymi kapciami, które trzeba wkładać. Patrzy się na to przez pryzmat szkoły i nudnego obowiązku, który – mówiąc kolokwialnie – mamy już odhaczony. Postanowiliśmy nie walczyć ze stereotypem, ale zaproponować inną, bardziej dostępną formułę wystawienniczą. Park Leśny okazał się do tego wymarzonym miejscem: teren popoligonowy, z bunkrami i sporym kawałkiem wolnej przestrzeni. Z całą pewnością mogę stwierdzić, że Park Leśny uratował nas przed skutkami pandemii. Frekwencja odwiedzin jest wręcz przedmiotem zazdrości moich kolegów muzealników. W roku 2021 odwiedziło nas ponad 300 tys. osób. W weekendy ok. 50 proc. odwiedzających, to osoby przyjezdne.

Muzea i galerie często kojarzą się wielu osobom z małymi, dusznymi pomieszczeniami i słynnymi muzealnymi kapciami, które trzeba wkładać. Postanowiliśmy nie walczyć ze stereotypem, ale zaproponować inną, bardziej dostępną formułę wystawienniczą.

► Na czym polega fenomen Parku Leśnego?
Chyba na jego wielofunkcyjności. Z pewnością magnesem, który przyciąga całe rodziny jest Rodzinny Park Linowy. Czasem wystawę ogląda się przy okazji, ale się ogląda. Robimy wszystko, by przyciągały zwiedzających także nasze propozycje wystawiennicze, zarówno stałe jak i czasowe, prezentowane między innymi w wyjątkowej scenerii powojennych, sowieckich bunkrów. Park Leśny, to także doskonałe miejsce rekreacyjne z trasami do biegania, chodzenia czy spacerowania z dziećmi.

► Z Parku Leśnego przenieśmy się do sieci, bo właśnie tam realizowany jest kolejny projekt Muzeum Historycznego w Lubinie, wyjątkowo ważny i pracochłonny...
Biblioteka cyfrowa to pomysł, który narodził się przed ponad dziesięcioma laty, ale wtedy nie można było go zrealizować z wielu powodów, brakowało ludzi, sprzętu, oprogramowania, ale przede wszystkim dysponowaliśmy w zasadzie wyłącznie własnym zasobem, który moglibyśmy udostępnić. Myśleliśmy jednak o tym projekcie w szerszym kontekście, a to wymagało czasu między innymi ze względu na obowiązujące prawo autorskie. Rozpoczęliśmy systematyczne gromadzenie zbiorów. W 2016 roku prawa do swoich historycznych fotografii przekazał nam – niestety nieżyjący już – Krzysztof Raczkowiak, nawiązaliśmy współpracę z lubińskim fotografem Jerzym Kosińskim, jak również ze znakomitym legnickim fotoreportażystą Piotrem Krzyżanowskim. Do publikacji mamy ok. 30 tysięcy zdjęć.

► Ale Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego to nie tylko zdigitalizowane fotografie?
Oczywiście, że nie. Gruntowna inwentaryzacja własnych zbiorów uzmysłowiła nam, jak wiele wartościowych publikacji powstało w czasie funkcjonowania Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” i Muzeum Historycznego. Naprawdę warto się nimi pochwalić i podzielić. Wiele cyfrowych publikacji jest efektem naszej współpracy z Centrum Edukacji Przyrodniczej, Centrum Innowacji Audiowizualnych, Instytutem Śląskim w Opolu oraz z Zagłębiem Lubin. Niedawno nawiązaliśmy współpracę z Centrum Kultury „Muza”. W zbiorach biblioteki cyfrowej mamy już ponad 2500 obiektów. Są to m.in. „Biuletyn Lubiński”, systematycznie publikujemy archiwalne wydania tygodnika „Konkrety”, wkrótce także „Polskiej Miedzi”. Docelowo chcielibyśmy udostępniać ok. 3 tys. pozycji rocznie. Zbiory obejmują swoim zasięgiem Zagłębie Miedziowe, ale definiowane rozporządzeniem z lat 70. czyli oprócz Legnicy, Lubina, Głogowa i Polkowic, to także Jawor, Środa Śląska, Nowa Sól i Bolesławiec. W bibliotece cyfrowej znajdują się także materiały dotyczące naszego najbliższego otoczenia np. Nadodrza i oczywiście publikacje historyczne, związane z naszymi wystawami.

► Rok 2022 – to kolejny duży projekt Muzeum Historycznego w Lubinie – „Pionierzy lubińscy 1945”.
Pojawienie się zabytkowej lokomotywy w sąsiedztwie stacji kolejowej w grudniu 2021 roku zapoczątkował ów projekt. Jej rekonstrukcja trwała ponad trzy lata, wydłużyła się o prawie rok z powodu pandemii. Ale warto było czekać, bo jest przepiękna, co potwierdza wielu mikoli czyli miłośników kolei. Jeszcze raz bardzo dziękuję pracownikom Pol-Miedź Trans, którzy w restaurację parowozu włożyli wiele pracy i serca. Obok lokomotywy stoją cztery wagony, których system jezdny pochodzi z lat czterdziestych ubiegłego wieku. Dwa z nich są przeszklone i w nich prezentowana będzie wystawa poświęcona pionierom Lubina. Już znajduje się tam około 30 postaci, docelowo będzie ich ponad 50. Brakuje jeszcze opowieści, która prezentowana będzie w formie multimedialnej. Nad tym cały czas pracujemy.

► Bohaterami projektu „Pionierzy lubińscy 1945” są mieszkańcy, którzy po II wojnie światowej dotarli w te strony. Bohaterami sesji są współcześni lubinianie. To dość niezwykły zabieg.
Wykorzystanie oryginalnych fotografii, podobnie jak w przypadku publikacji w bibliotece cyfrowej, wiązało się ze skomplikowaną ścieżką prawną, dlatego postanowiliśmy pójść inną drogą. Do udziału w sesji fotograficznej zaprosiliśmy pracowników Muzeum

Fot. Tomasz Folta

– Frekwencja w Parku Leśnym jest przedmiotem zazdrości moich kolegów muzealników. W roku 2021 odwiedziło nas ponad 300 tys. osób – mówi dr Marek Zawadka.

Historycznego w Lubinie i ich najbliższych. Stroje z lat czterdziestych, ale także wybrane plenery nadają fotografiom wyjątkowej autentyczności. Wydrukowane w technologii 3D, zza szyb wagonów wyglądają bardzo naturalnie.

► Na kiedy planowane jest otwarcie wystawy?
Chcielibyśmy, by miało to miejsce 2 maja. To dzień, w którym w 1945 roku, do Lubina przyjechał pełnomocnik grupy operacyjnej Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, pierwszy Polak, którego wizyta na tym terenie po zakończeniu wojny została udokumentowana. To symboliczna data.

► „Pionierzy lubińscy 1945”, to na pewno jedno z najważniejszych przedsięwzięć Muzeum Historycznego w Lubinie w 2021 roku, ale co jeszcze w planach?
Nie bardzo lubię mówić o planach, zwłaszcza w dobie pandemii. Te plany oczywiście są, zarówno, jeśli chodzi naszą działalność wydawniczą czy wystawienniczą. Sporo będzie się działo także w Parku Leśnym. Prawdziwą perełkę, ze złotem w tle, mamy zamiar wyeksponować w ratuszu we wrześniu. Proszę trzymać kciuki za powodzenie projektu, bo warto! Mam nadzieję, że sami się Państwo o tym przekonają...

Dziękuję za rozmowę
Rozmawiała Maja Grohman

W Rodzinnym Parku Linowym
zanotowano od kwietnia 2021 roku
293 588 wejść!

Wystawę
Za wolność waszą i tylko waszą. Polacy w Afryce i na Morzu Śródziemnym 1940–1944
odwiedziło od czerwca 2021 roku
37 237 osób!

Wystawę
Okupacja sowiecka Polski 1939–1993
odwiedziło od maja 2021 roku
39 600 osób!

Wystawę
Wielka Wojna 1914–1918
odwiedziło od maja 2021 roku
50 204 osób!

„Pionierzy lubińscy 1945”

Nowe miejsce wystawiennicze na mapie Lubina

► W 2018 roku Muzeum Historyczne w Lubinie zakupiło zabytkową lokomotywę Ty2 o numerze bocznym 22 oraz tender. Po przeprowadzonych przez pracowników Pol-Miedź Trans pracach remontowych, na początku grudnia 2021 roku lokomotywa stanęła w sąsiedztwie stacji kolejowej, gdzie powstaje plenerowa wystawa stała *Pionierzy lubińscy 1945*.

Przygotowywana przez pracowników Muzeum Historycznego w Lubinie ekspozycja poświęcona jest pierwszym osiedleńcom, którzy po II wojnie światowej przybywali w nasze strony. Poza zabytkową lokomotywą i tendrem, składa się ona z czterech wagonów – dwóch towarowych oraz dwóch przeszklonych. W przeszklonych przedstawiono sceny z życia podczas transportu, w towarowych – zamkniętych – prezentowane będą ekspozycje tematyczne. W role pionierów wcielili się pracownicy muzeum i ich rodziny. W technologii 3D wykonanych zostało ponad 50 postaci, które odwzorowują przybyłych do miasta w latach 1945–1960 osadników.

Prace aranżacyjne nad wystawą zakończą się wiosną tego roku. W najbliższym czasie przestrzeń ekspozycji wzbogacona zostanie o plansze informacyjne, dokumenty, relacje. Powstaną także elementy małej architektury.

Fot. Tomasz Folta

Archiwalne materiały i druk publikacji

► Uzupełnieniem wystawy będzie publikacja wydana drukiem *Lubin 1945. Obraz miasta w polskiej dokumentacji urzędowej.*

► Zebrane materiały do wystawy pochodzą z Archiwum Państwowego w Legnicy, Archiwum Państwowego we Wrocławiu, Muzeum Niepodległości w Warszawie oraz zbiorów prywatnych.

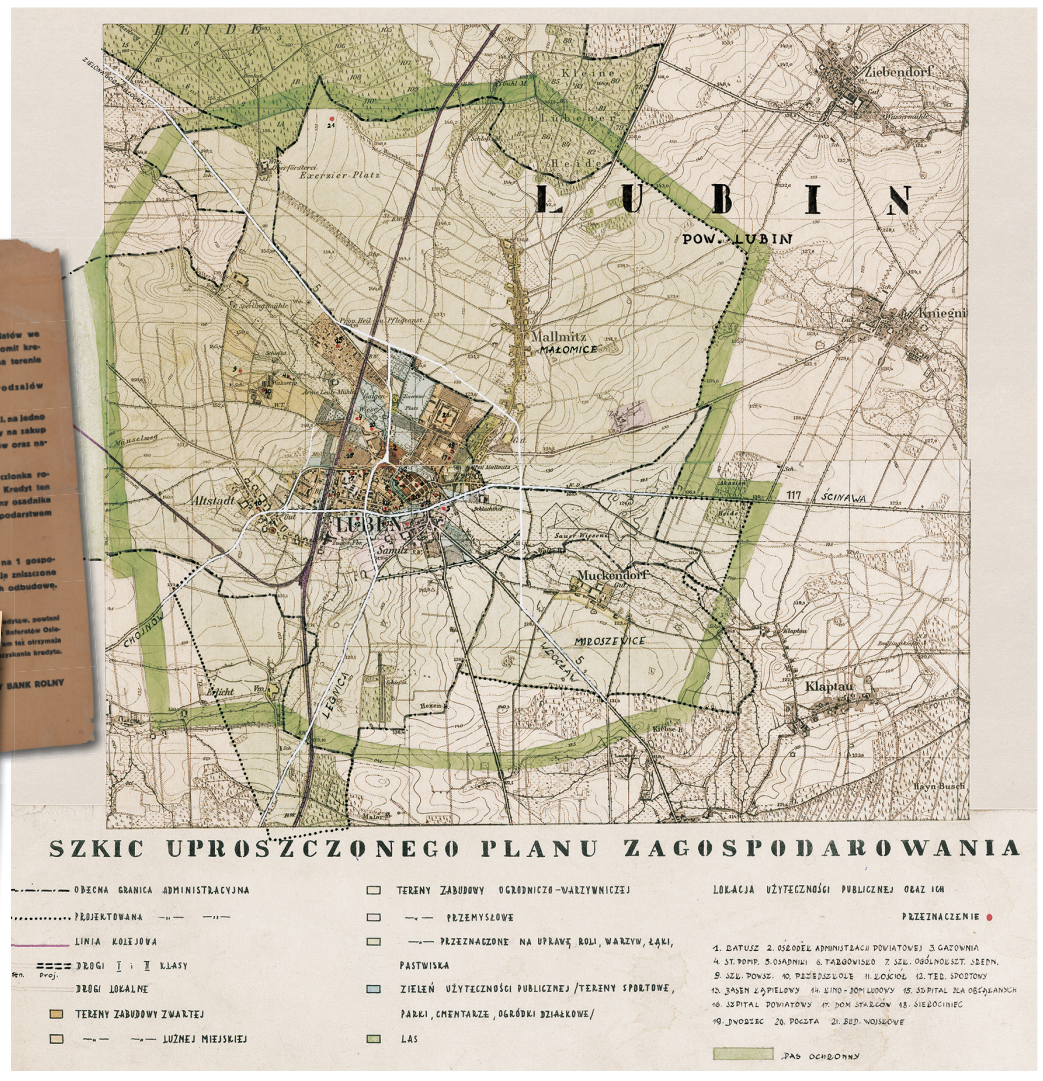

► Mapa Lubina – szkic uproszczonego planu zagospodarowania (Archiwum Państwowe we Wrocławiu)

Zabytkowy parowóz Ty2-22 przed...

Fot. Marek Zawadka

Fot. Joanna Kulik

Fot. Grzegorz Kraska

PAROWÓZ (Ty2-22)

Wyeksponowany w Lubinie Ty2-22 to przedstawiciel najliczniejszej europejskiej serii parowozów. Wyprodukowano pod zarządem niemieckim niespotykaną ilość ponad 6000 egzemplarzy w fabrykach całej okupowanej Europy, produkowany był również po wojnie przez państwa, na terenie których znajdowały się wytwórnie i pozostały materiały do złożenia kolejnych lokomotyw. Przetrwał w normalnej eksploatacji w Polsce do początku lat 90-tych XX wieku, służąc blisko 50 lat.

tekst: Tomasz Opaska

Fot. Grzegorz Kraska

► Ekspozycja w szklanych wagonach przy stacji kolejowej w Lubinie

magazyn **muzealny**

Magazyn Muzealny nr 1 (6) | dodatek do „Wiadomości Lubińskich" | 13 stycznia 2022 **Wydawca:** Muzeum Historyczne w Lubinie **Adres:** Rynek 23, 59-300 Lubin **Kontakt:** sekretariat@muzeum.lubin.pl **Teksty:** Maja Grohman (s.1), Justyna Karlińska (s. 2, 4 – *Biblioteka Cyfrowa..., Zapowiedzi wydawnicze*), Małgorzata Biadala (s. 4 – *Uniwersytet Senioralny*), Magdalena Chabasińska, Marta Czerniawska (s. 4 – *Warsztaty fotograficzne ...*) **Opracowanie graficzne i skład:** Kamila Tworek **Redakcja:** Justyna Karlińska

Muzeum Historyczne w Lubinie

muzealne social media

znajdziesz nas ...

Facebook

/MuzeumLubin
/BibliotekaCyfrowaZaglebiaMiedziowego
/ParkLesnyLinowyLubin
/WarsztatyMuzeum
/WielkaWojna19141918
/KoniecOkupacjiSowieckiejWPolsce
/ZlotLubin
/LubinskiFestiwal
/Chrobry1000

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

Park Leśny w Lubinie

Muzeum Historyczne w Lubinie

Instagram

@muzeum.lubin
@parklesnylubin

Twitter

@muzeumlubin

YouTube

Muzeum Historyczne w Lubinie

muzeum-lubin.pl

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

► Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego uruchomiona została 28 maja 2021 roku. Współtworzona jest przez Instytut Śląski w Opolu, Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie, Stowarzyszenie „Lubin i okolice", Centrum Innowacji Audiowizualnych, Zagłębie Lubin. Ostatnio do grona Uczestników dołączyło Centrum Kultury „Muza".

Najważniejszą ideą towarzyszącą powstaniu Biblioteki Cyfrowej Zagłębia Miedziowego jest zebranie w jednym miejscu materiałów dokumentujących historię regionu oraz ich szerokie udostępnianie. Obecnie w BCZM znajduje się przeszło 2500 obiektów. Zachęcamy Państwa do odwiedzania naszej biblioteki oraz podpowiadamy jak z niej korzystać.

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego **www.bibliotekamiedziowa.pl**

→ Korzystanie z biblioteki cyfrowej jest bezpłatne.
→ Każdy ma prawo do korzystania bez konieczności rejestracji/logowania się.
→ Rejestracja (założenie konta) umożliwia użytkownikowi korzystanie z dodatkowych funkcji jak np. tworzenie listy ulubionych czy otrzymywanie newslettera.

1 WYSZUKIWANIE ZASOBÓW

WYSZUKIWANIE PROSTE

► polega na wpisaniu do okienka znajdującego się na stronie głównej wyrażenia wyszukiwawczego za pomocą słów występujących w tekście publikacji czy jej opisie (np. autor/twórca, słowo kluczowe, typ obiektu itp.). Mogą to być pojedyncze słowa lub frazy. Wyszukiwanie proste przeprowadzane jest na poziomie całej biblioteki.

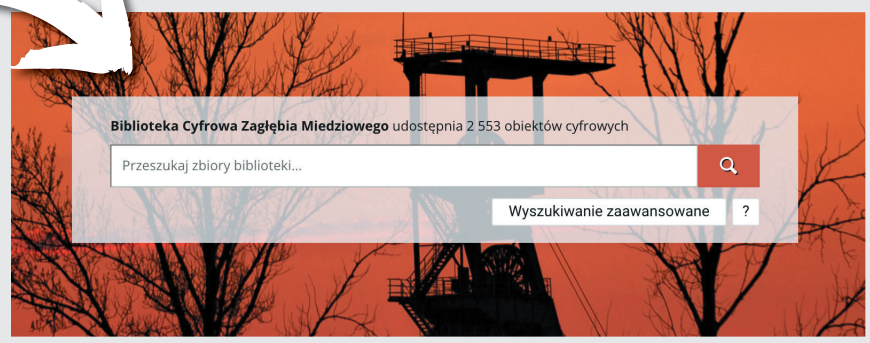

2 WYSZUKIWANIE ZAAWANSOWANE

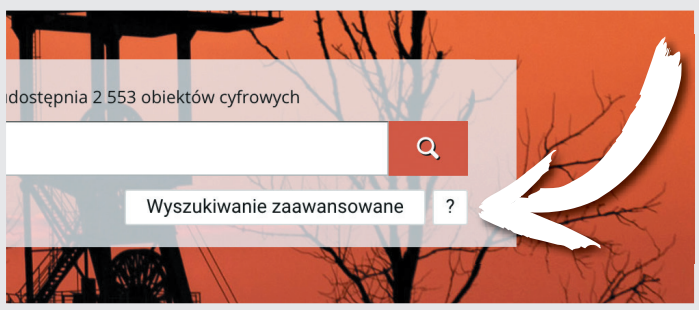

► okienko znajduje się na stronie głównej pod okienkiem wyszukiwania prostego i służy do formułowania bardziej szczegółowych zapytań. W tym celu wykorzystuje się także operatory logiczne „i" oraz „lub". Dodatkowo istnieje możliwość podania daty dodania interesujących nas obiektów. Szczegółowa instrukcja wyszukiwania ukazuje się po kliknięciu w znak zapytania umiejscowiony tuż obok pola „Wyszukiwanie zaawansowane".

3 WYSZUKIWANIE W INDEKSACH

► ogranicza się do wyszukiwania obiektu w oparciu o zaproponowane indeksy: tytuł, autor, autor/twórca, współtwórca, wydawca, data, data wydania, typ. Wyszukiwanie w indeksach znajduje się w zakładce menu głównego.

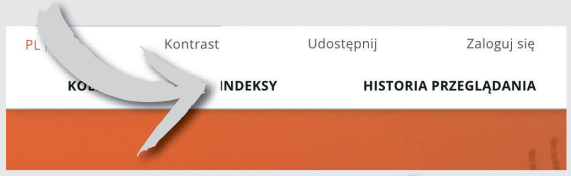

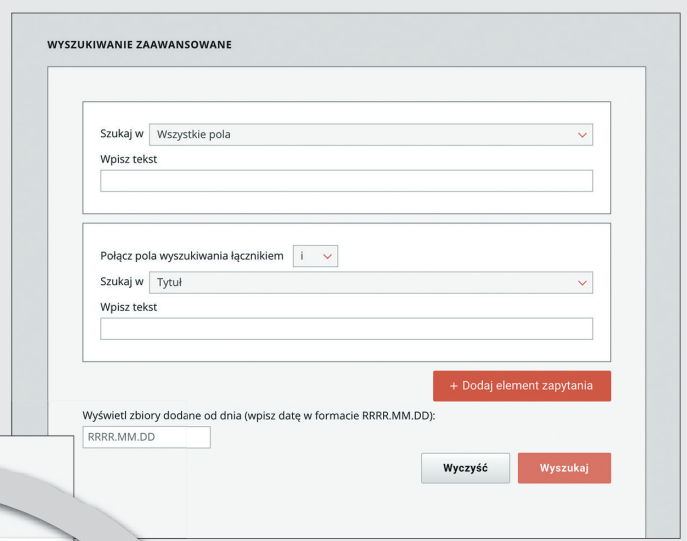

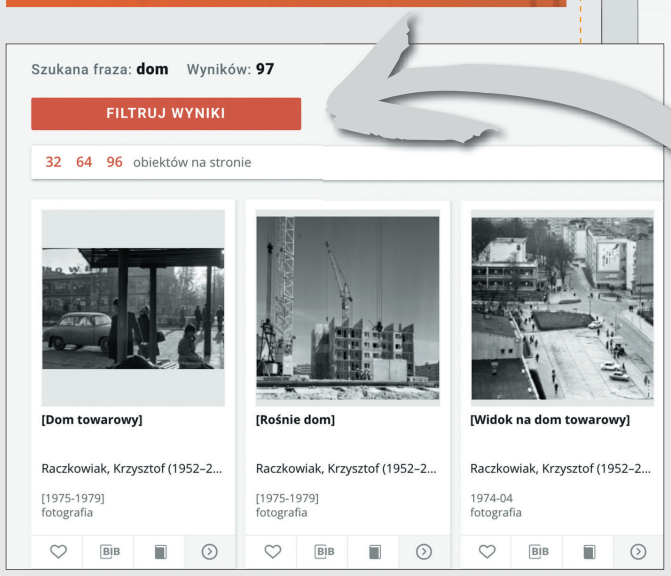

WYNIKI WYSZUKIWANIA

Po otrzymaniu listy wyszukanych obiektów możemy wybrać funkcję FILTRUJ WYNIKI by zawęzić wyniki wyszukiwania. Po odnalezieniu właściwego obiektu możemy go obejrzeć a następnie pobrać (jeżeli pod miniaturą obiektu znajduje się okienko POBIERZ). Możliwe jest również pobranie publikacji bez jej otwierania.

Zasady wykorzystywania zasobów znajdujących się w zbiorach Biblioteki Cyfrowej Zagłębia Miedziowego znajdują się w Regulaminie Biblioteki Cyfrowej Zagłębia Miedziowego (menu główne, zakładka „O Bibliotece").

Zapowiedzi wydawnicze

► W najbliższym czasie drukiem ukażą się wydawnictwa Muzeum – „Rocznik Muzealny 2021", podsumowujący kolejny rok funkcjonowania Muzeum Historycznego w Lubinie, ***Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe". Historia – działalność*** autorstwa Piotra Bieruty oraz wydawnictwa pokonferencyjne, zawierające referaty wygłoszone podczas XVI edycji Wrocławskich Spotkań z Historią Gospodarczą. Są to: ***Żądamy pracy dla naszych ojców! Strajki, protesty i bunty od epoki nowożytnej po połowę XX wieku – perspektywa gospodarcza i społeczna***, pod red. Tomasza Głowińskiego i Marka Zawadki oraz ***Tej walki nie możemy przegrać! Strajki, protesty i bunty w II. połowie XX i XXI wieku – perspektywa gospodarcza i społeczna***, pod red. Kamila Dworaczka.

Uniwersytet Senioralny 2022

► Muzeum Historyczne w Lubinie w roku 2022 kontynuuje cykl spotkań aktywności twórczej dla seniorów powiatu lubińskiego. „Rzemiosło Artystyczne" to aktywna forma zajęć, skupiająca osoby o podobnych zainteresowaniach i twórczym potencjale, chcących zdobyć wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu sztuki rzemieślniczej i ludowej. Podczas tegorocznej edycji działania edukacyjne obejmować będą techniki rzemieślnicze takie jak: **ozdoba ludowa, wikliniarstwo, witraż, mozaika ceramiczna, malowanie na szkle itp.** Zajęcia odbywają się dwa razy w miesiącu w Pracowni Działań Muzealnych, ul. Rynek 23.

Fot. Małgorzata Biadala

Warsztaty fotograficzne „Środa jest foto" 2022

► Warsztaty fotograficzne organizowane przez Muzeum Historyczne w Lubinie „Środa jest foto" odbywają się co dwa tygodnie, w środy, z grupą chętnych uczestników – amatorów fotografii w różnym wieku.

Fociarze spotykają się w lubińskim ratuszu i omawiają fotografie wykonane przeważnie w plenerze. Tematy zajęć ustalają na bieżąco. Krążą wokół zagadnień takich jak: fotografia cyfrowa i analogowa, kultura udostępniania zdjęć i opisywania ich w Internecie. Przy okazji rozmawiają o zasadach fotograficznych dotyczących kompozycji zdjęcia, perspektywy, koloru, treści, formy i celowości. Zastanawiają się nad wartością fotografii w ogóle dzieląc ją na artystyczną, archiwalną, reklamową. **I najważniejsze – uczą się dobrze bawić wyrażając siebie za pomocą pasji jaką jest fotografowanie, dzielić się swoimi pracami z innymi bez strachu przed niekonstruktywnymi ocenami i śmiało wychodzić poza granice wszelkich szablonów.** Zapraszamy do udziału!

Fot. Paweł Szewczyk